

A HÉT KÉRDÉSE

MI JUT ESZÉBE KÁDÁR JÁNOSRÓL?

Életében nem hagyta, hogy személyi kultusz alakuljon ki körülötte. Így aztán nem tudni, hogyan ünnepelnénk 80. születésnapját – ha élne, ha halála óta nem telt volna el a fordulatokban gazdag, történelmi távlatot nyújtó néhány év. Most csak a Munkáspárt (MSZMP) emlékezett meg hivatalosan Kádár János születésének 80. évfordulójáról. Mi arra voltunk kíváncsiak: egy szegedinek ma mi jut eszébe Kádár János nevének hallatán. Meglepő (vagy éppen séggel érthető) módon, csak minden második ember volt hajlandó a kérdésre válaszolni. Nevét és arcát csak minden harmadik-negyedik adná saját véleményéhez. A kérdésre „kapásból” a legtöbben azt mondták: „Akkor jól éltünk.” Két asszony tömören csak annyit vetett oda a kérdezőnek: „Nyugodjon békében! A többit jobb, ha nem mondom...” Hogyan vélekedtek a többiek?

Miklósné Hancsák Mária, *ügyvitelvezető, gyesen lévő anyuka*: – Addig míg Kádár volt, jól életünk. Ő ellavírozta az ország hajóját, az oroszoknak sem alázkodott meg. Ma nem szeretnék kezdő fiatal lenni. Nehéz munkát találni. A cégünk felbomlott. Most nekem is új állás után kell nézennem. A gyeseből még a lakás rezsijére sem futná.

Varga István, *nyugdíjas energetikus*: – Sajnos nem érte meg a 80. születésnapját. Rendes, nyugodt ember volt. Igaz, sokan nem szerették, de az én családomnak nem volt, ma sincs kifogása ellene. Nem voltunk párttagok, de soha nem bántottak ezért. Az akkori helyzetet jónak tartottuk. Négy gyereket tudtam tisztességgel felnevelni. A kilenc unokámnak már nehezebb lesz a dolga. Kádár idején munka volt, de adó – nem. Az egyszerű embert nem piszkálták. Most bezzeg csavarják a nyakát...

Nagy László Levente, villamosmérnök: – Kádár János nevének halatán azok az információk jutnak az eszembe, amit akkoriban Erdélyben hallottam. Összehasonlítva a Ceaucescu-féle rendszert a Kádáréval – nem tudva a hátsó gazdasági és politikai tényezőkről – nagyon pozitív képünk volt az akkori Magyarországról. Kádár egy olyan ember benyomását keltette, mint aki tudja, mit csinál. Kilencc évnvi bukaresti tartózkodás után, '90-ben települtem át Magyarországra. Azóta pozitív és negatív dolgokat is megtudtam róla. Nem tudom, mi a pontos igazság. Nem tudom, mennyire kötötte meg a „külföld” a kezét. Mégis úgy érzem: az adott körülmények között az optimumot próbálta megvalósítani. A mostani vezetők esetében erről nem vagyok meggyőződve.

(A hét kérdéséről a Rádió Szeged ma délutáni adásában, 17 óra 30 perctől dr. Karácsonyi Béla professzorral [Munkáspárt] és Jankó Attila önkormányzati képviselővel [SZDSZ] Újszászi Ilona újságíró beszélget. Hívható telefonszám: 24-244.)

Délmagyarország, 1992. május 28.